

**Avelsorganisationen Avelsföreningen
för specialhästraser (ASHR)**

**Avelsprogram
rasspecifikt för Morganhästar i Sverige**

Gäller fr.o.m. 2022-02-25

Antaget av SMHF:s styrelse 2022-01-26

Antaget av ASHR:s styrelse 2022-01-26

Godkänt av Jordbruksverket 2022-02-25

Ansvarig rasförening i ASHR för Morganhäst i Sverige är Svenska Morganhästföreningen (SMHF)

Innehåll

1	ASHR:S AVELSPROGRAM, RASSPECIFIKT FÖR MORGANHÄSTAR I SVERIGE ...	1
1.1	ASHR:S STYRDOKUMENT	1
2	DETALJERAD BESKRIVNING AV SÄRDRAG OCH VÄSENTLIGA EGENSKAPER HOS RASEN.....	2
2.1	RASBESKRIVNING	2
3	AVELSMÅL	5
3.1	ANTAL AVELSDJUR.....	5
3.2	UPPFÖDARE.....	5
4	SVENSK STAMBOK FÖR MORGANHÄST.....	7
4.1	DOTTERSTAMBOK.....	7
4.2	MODERSTAMBOK	7
4.3	INDELNING AV SVENSK STAMBOK FÖR MORGANHÄST	7
4.4	STAMBOKENS BILAGA	8
4.5	KRITERIER FÖR INFÖRANDE I STAMBOK	8
5	INDIVIDPRÖVNING	10
5.1	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER VID INDIVIDPRÖVNING.....	10
5.2	KRAV FÖR INDIVIDPRÖVNING	10
5.3	KRAV PÅ PROTOKOLL	11
5.4	IDENTITET	11
5.5	BEDÖMNING VID OKLAR IDENTITET.....	11
5.6	KVALITETSKLASSER	11
5.7	DOPINGREGLER	12
5.8	INDIVIDPRÖVNING AV HINGST	12
5.9	KRITERIER FÖR INDIVIDPRÖVNING AV HINGST.....	12
5.10	PRESTATIONS PROV.....	14
5.11	KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE AV PRESTATIONSSPROV	15
5.12	INDIVIDPRÖVNING AV STO.....	16
5.13	KRITERIER FÖR INDIVIDPRÖVNING AV STO.....	16
6	AVELSVÄRDERING	18
6.1	SYFTE MED AVELSVÄRDERING	19
6.2	METODER FÖR TILLDELANDE AV AVELSVÄRDE.....	19
6.3	AVELSVÄRDEKLASSER.....	19
6.4	TILLDELANDE AV AVELSVÄRDEKLASS – HINGST.....	20
6.5	TILLDELANDE AV AVELSVÄRDEKLASS – STO.....	21
6.6	AVKOMMEPRÖVNING	23
7.	SVENSKA MORGANHÄSTFÖREINGENS REGLEMENTE FÖR KVALITETSBEDÖMNING	26
7.1	KVALITETSBEDÖMNING.....	26
7.2	4-ÅRSTEST	28
7.3	5-ÅRSTEST	29
7.4	6-ÅRSTEST	29
7.5	BEDÖMNINGSREGLEMENTE.....	30
7.6	ÖVRIGT	38

8 BILAGA 1 40

1 ASHR:S AVELSPROGRAM, RASSPECIFIKT FÖR MORGANHÄSTAR I SVERIGE

ASHR:s avelsprogram består av två delar, en del med gemensamma bestämmelser och en rasspecifik del för varje ras som ASHR är avelsorganisation för. I de gemensamma bestämmelserna finns regler för hur avelsvärderingar utformas och genomförs i Sverige för ASHR:s raser. I den rasspecifika delen finns de regler som rör den enskilda rasen.

Svenska Morganhästföreningen (SMHF) är medlem i Avelsföreningen för specialhästraser (ASHR) och har genom avtal med ASHR ansvar för Morganhästens rasspecifika avelsprogram i Sverige.

1.1 ASHR:S STYRDOKUMENT

ASHR:s plan och riktlinjer är uppdelade i flera dokument:

- Plan och riktlinjer: beskriver ASHR som avelsorganisation och här finns övergripande och sammanhållande information för alla dokumenten
- Bestämmelser för identifiering av registrerade hästdjur: Här finns regler som gäller registrering och utfärdande av pass
- Avelsprogram gemensamma bestämmelser: Regler för hur avelsvärderingar utformas och genomförs i Sverige för ASHR:s raser
- Avelsprogram rasspecifika bestämmelser: De regler som rör den enskilda rasen.

2 DETALJERAD BESKRIVNING AV SÄRDRAG OCH VÄSENTLIGA EGENSKAPER HOS RASEN

2.1 RASBESKRIVNING

All bedömning av Morganhästar ska utgå från "The Morgan Horse Judging Standards", utgiven av American Morgan Horse Association, AMHA, gällande från april 2014 eller de senare upplagor av denna standard som utges. Rasbeskrivningen finns under avsnitt I. "Type and conformation".

Svenska Morganhästföreningen, SMHF, har 2013 gjort en komplett översättning av den då gällande versionen av AMHA:s rasbeskrivning, "Rasbeskrivning av Morganhästen, SMHF", vilken finns att ladda ner från ASHR:s hemsida. Dokumentet "The Morgan Horse Judging Standards" kan laddas ner från AMHA:s och ASHR:s hemsidor.

AMHA:s hemsida = <http://www.morganhorse.com>

ASHR:s hemsida = <http://www.ashr.se>

2.1.1 Rasbeskrivning av Morganhästen, SMHF

Nedan följer ett utdrag ur SMHF:s direkta översättning av "The Morgan Horse Judging Standards", avsnitt I. "Type and conformation". Vid tolkningsfrågor mellan original och översättning är originalet alltid det gällande.

Hänsyn skall tas till korrekt morgantyp och exteriör, inte bara under exteriörbedömning för hand utan också i de prestationsklasser, där regler anger att morgantyp och utseende är grundläggande för bedömningen. Standarden skall också användas till värdering av morgantyp och utseende utanför utställningsringen.

A. Helhetsintryck.

Morganhästen är en medelstor häst med kraftfulla rörelser. Den skall vara kompakt och kraftig, men samtidigt ädel.

Förutom Morganhästens typiska fysiska karaktär, utmärker den sig genom sin uthållighet och energi, personlighet och arbetsvilja och energiska och naturliga sätt att röra sig.

B. Exteriör rastyp och detaljbeskrivning

- 1. Huvudet skall vara uttrycksfullt med bred panna och stora framträdande ögon, ha rak eller svagt konkav nosrygg, fasta och fint formade läppar, stora näsborrar och välrundande ganascher. Öronen skall vara korta och välformade, ganska väl åtskilda och vaket burna. Ston får ha aningen längre öron än hingstar och valacker.*
- 2. Svalget har utpräglad djup och skall vara tillräckligt fint skuret för att möjliggöra korrekt eftergift i nacken och normal andning.*

3. *Halsen skall vila ovanpå en extremt välvinklad bog och ha ett djup/bredd från överdelen av manken till bogspetsen. Den skall vara förhållandevis elegant med hänsyn till kön. Den skall vara lätt välvd och skall övergå/sammansmälta mjukt med nacke och rygg. Halsens överlinje skall vara betydligt längre än underlinjen. Helst ska halsen vara så lång och högt ansatt att hästen kan hålla huvudet i en korrekt position samtidigt som hela huvudet och nosen hålls över mankens nivå. God halslängd får emellertid inte premieras före halsansättning, utan rastypens balans och harmoni beror på övergången mellan rygg och hals. Hingstar skall ha mer utvecklad mankam än ston och valacker. En sent kastrerad valack får vara mer lik en hingst.*
4. *Manken skall vara framträdande och övergå i rygglinjen i harmoniskt förhållande med bogens lutning.*
5. *Bålen skall vara kompakt, väl sluten med kort rygg, bred länd, djupa flanker, välrundad bröstorg, långt och välmusklat kors med högt ansatt svans, som bärs graciöst och rakt. Svag, sänkt eller lång rygg är allvarliga fel. Korset skall inte ligga högre än manken. Onaturligt buren svans skall bestraffas. I onaturligt buren svans innefattas uppenbara fall av att svansen manipulerats och/eller har en onormal vinkel, är livlös eller sned (vriden eller krökt). Domare är skyldiga att tillse att svansar som bärs vertikalt med en onaturlig vinkel straffas strängt.*
6. *Bakknäna skall vara placerade lågt och rakt framåt. Veka eller instabila bakknän skall dömas strängt.*
7. *Benen skall vara raka och starka, med korta skenor, platta ben samt ge en känsla av kraft och elegans. Underarmarna skall vara ganska långa i förhållande till skenorna. Kotorna skall ha tillräcklig vinkling för att medge ett lätt och spänstigt steg.*
8. *Bakbenens sundhet och struktur är av ytterst stor betydelse för urvalet av en hållbar och atletisk häst. Domare måste vara särskilt noga med att bestraffa svagheter i detta område. Varje tecken på dålig vinkling av haser, krokhas eller kohasighet måste anses vara allvarliga fel. Felaktig vinkling av bakknä och has motiverar en mycket noggrann granskning av hela bakbenskonstruktionen och bör inte tolereras bland avelsdjur eller klassvinnare.*
9. *Hovarna skall vara proportionella till hästens storlek, runda, öppna i trakterna, ha konkav sula, samt ha bra hornkvalitet.*
10. *Sett framifrån skall bröstet vara välutvecklat. Frambenen skall vara placerade lodrätt mot marken och sluta tätt mot kroppen.*
11. *Sedd från sidan skall överlinjen representera en mjuk kurva från nacke till svans och ge intryck av att halsen snarare är placerad ovanpå manken än framför den, och övergå i en kort, rak rygg och ett väl liggande kors som rundas av mot välmusklat lår. Svansen skall vara högt ansatt och bäras väl välvd. På en vuxen häst får korset inte vara högre än manken. Bålens underlinje skall vara lång och bålen djup från bröstorg till flanker. Den extremt vinklade bogen*

medför att överarmen hålls något mera lodrätt än hos andra raser och att frambenen placeras tämligen långt fram på bålen. Frambenen skall vara raka och vinkelräta mot marken. Då hästen står med bakbenen rakt under sig, skall en vertikal linje kunna dras från bärbensknölen genom hasspetsen och vidare längs skenans baksida.

- 12. Sett bakifrån skall korset vara välrundat, lår och skanker välmusklade. Bakbenen skall vara raka. Skanken skall vara tämligen lång i förhållande till skenan. Morganhästen skall uppvisa god välvning av bröstkorgen och en välrundad bakdel. Smal/snörd bröstkorg är icke önskvärd.*
- 13. Mankhöjden varierar huvudsakligen från 145 till 158 cm (14,1 – 15,2 hands), men individuella variationer både under och över förekommer.*
- 14. Hästen skall som helhet ge ett starkt och hållbart intryck.*
- 15. Fyraåriga och äldre hingstar ska ha fullt utvecklad hingstkaraktär. Vuxna hingstar ska ge ett utpräglad maskulint intryck och båda testiklarna ska vara nere och normala. Ston skall ha ett feminint utseende.*
- 16. Färg på hårrem och ögon ska inte ha någon betydelse vid bedömning.*
- 17. Vid bedömning skall ingen diskriminering ske av hästar som är märkta/frysmärkta.*

C. Utstrålning och personlighet:

Andra för Morganhästen utmärkande drag innefattar att hästen ska vara:

- 1. Livlig*
- 2. Uthållig*
- 3. Energisk*
- 4. Alert*
- 5. Lättlärd*
- 6. Stolt*
- 7. Lätthanterlig*

2.1.2 SMHF:s tillägg till rasbeskrivning av Morganhästen.

Mätning av mankhöjd:

Längdmåttet en hand är lika med 10,16 cm och en kvarts hand är lika med 2,54 cm.

Färger:

Alla färger är godkända. De vanligaste färgerna i Sverige är brun, fux och svart. Även de ovanligare färgerna isabell, gulbrun, gulsvart, gulvit och pärlvit samt gulblack och musblack finns i landet. Silveranlaget finns också i rasen, även i Sverige.

3 AVELSMÅL

Svenska Morganhästföreningen arbetar för:

- en ändamålsenlig avel där moderna avelsmetoder ska ge renrasiga Morganhästar med bibehållen rastyp och stärkta egenskaper för rid- och körbruk
- att rasens mångsidighet bevaras
- friska, härdiga hästar med ett gott lynne

För att uppnå avelsmålen ska Svenska Morganhästföreningen arbeta för:

- att "The Morgan Horse Judging Standards" ligger till grund för avelsvärdering av morganhästar
- att uppmuntra till avelsvärdering och stambokföring av hingstar och ston
- att öka antalet årligen betäckta ston
- en import av värdefulla avelsdjur, såväl hingstar som ston
- att uppmuntra till ökad import av sperma
- att uppmuntra till att fler hästar visar upp sig på tävlingsbanorna

Eftersom Morganhästen numerärt är en relativt liten ras, och de länder som har mer omfattande avel än Sverige saknar ett utarbetat avelsvärderingssystem, försöker SMHF att kombinera en beprövad bevarandeavel med urval av avelshästar genom svensk traditionell avelsvärdering.

3.1 ANTAL AVELSDJUR

Under tiden 2010-2021 betäcktes totalt 371 ston. Antalet hingstar i avel har varierat mellan 10-15 stycken. Mellan 15 och 25 föl registreras varje år i Sverige. Fram t.o.m. 2021 har 760 hästar registrerats i Svenska Morganhästföreningen. I USA registreras årligen ca 4.000 föl, i Kanada ca 500 föl och i Storbritannien ca 50 föl. I Europa bedrivs avel i mindre omfattning även i Tyskland, Italien, Frankrike, Holland, Belgien, Polen, Ungern och Norge.

Eftersom Morgan är en liten ras i Sverige, bedrivs ett internationellt avelssamarbete med de länder vars stamböcker är godkända av AMHA.

3.2 UPPFÖDARE

SMHF erbjuder alla uppfödare inom Morganhästaveln att delta i avelsprogrammet med sin häst. För att delta i programmet behöver uppfödaren inte vara medlem. Även en ägare som inte själv är uppfödare kan delta i avelsprogrammet och få sin häst avelsvärderad.

Alla som är medlemmar i SMHF kan påverka avelsprogrammet avseende inriktning och utveckling inom ramen för moderstambokens regler och intentioner oavsett om man är uppfödare eller inte.

SMHF håller sammankomster/forum för uppfödare för att fånga upp intentioner och önskemål. SMHF anordnar riks- och lokaltäckande avelsvärdering, deltar i SH:s sommarpremieringsprogram och hingstavelsvärdering.

I samband med dessa avelsvärderingar ges råd om hur uppfödaren bör välja avelsmaterial som utvecklar Morganrasen enligt avelsmålen.

Uppfödare förväntas vara ambassadör för Morganaveln, bedriva en seriös avel samt uppträda professionellt mot andra uppfödare och domare.

SMHF informerar om förändringar i avelsprogrammet till uppfödare, informerar om internationella nyheter och aktiviteter. Informationen sker genom medlemsblad/tidning, e-post, web-sida och sociala medier.

Uppfödare publiceras om så önskas, offentligt av SMHF.

3.2.1 Uteslutning av uppfödare

Uppfödare som inte följer uppsatta regler för avelsprogrammet, kan bli utesluten vad gäller utveckling och påverkan av avelsprogrammet.

Om SMHF:s styrelse mottager klagomål som avser deras uppfödare, ska detta behandlas i styrelsen och utdelas en varning om så anses påkallat. Om uppfödaren finns i SMHF:s styrelse, så skall denne icke delta i beslut eftersom denne är jävig enligt Förvaltningslagen.

Första disciplinära åtgärd är en varning från SMHF:s styrelse. Om inte varningen efterlevs, så remitterar SMHF:s styrelse ärendet till ASHR:s besvärsnämnd för utlåtande. SMHF:s styrelse fattar därefter ett beslut. Första gång 1 års uteslutning, andra gång permanent uteslutning. Uppfödaren kan ansöka om nytt medlemskap vid senare tillfälle.

4 SVENSK STAMBOK FÖR MORGANHÄST

4.1 DOTTERSTAMBOK

ASHR för Svensk stambok för Morganhäst enligt avtal med Svenska Morganhästföreningen. Svensk stambok för Morganhäst är reciprok med moderstamboken.

Om moderstamboken förändrar principer så anpassar sig dotterstamboken, Svensk stambok för Morganhäst, till de nya principerna och införlivar dessa i sitt avelsprogram.

ASHR/SMHF har kontinuerlig kontakt med moderstamboken för att kunna fånga upp om och när moderstamboken gör förändringar i sina principer.

4.2 MODERSTAMBOK

American Morgan Horse Association (AMHA), är Morganhästrasens huvudorganisation. Den amerikanska stamboken stängdes 1948. SMHF:s register och stambok upprättades 1984. Den svenska Grundstamboken är godkänd som dotterstambok av AMHA sedan 2012-04-01, och förs i överensstämmelse med "**AMHA/International Registry Reciprocity Agreement**", vilken ingår i dokumentet "**Application for AMHA/International Registry Reciprocity Handbook**" som finns för nedladdning från AMHA:s hemsida <http://www.morganhorse.com/forms>

Article I: Definition of Reciprocity

Reciprocity is the mutual recognition of certificates of registration for registered Morgan horses issued by registries around the world that have established reciprocal agreements with The American Morgan Horse Association, Inc. (AMHA).

4.3 INDELNING AV SVENSK STAMBOK FÖR MORGANHÄST

Svensk stambok för Morganhäst består av ett huvudavsnitt, vilket delas in i två klasser som benämns Grundstambok för Morganhästar och Riksstambok för Morganhästar.

4.3.1 Namngivning

Vid införande av häst i Grundstambok för Morganhästar sker en kontroll av att namngivning överensstämmer med AMHA:s namngivningsregler.

- Häst ska under hela sin livslängd behålla sitt ursprungliga namn.
- Fullständigt namn får ej överstiga 25 markeringar inkl. prefix, bokstäver, skiljetecken samt mellanslag.
- Ett namn som tidigare registrerats kan inte användas igen.
- Ett tidigare använd namn följt av II (second) eller junior etc. kan inte heller användas.
- Numeriska symboler kan inte användas i hästnamnet.

4.3.2 Stambokens huvudavsnitt

Svensk Morganhäststamboks huvudavsnitt är uppdelat enligt följande:

- Svensk Grundstambok för Morganhästar
- Svensk Riksstambok för Morganhästar

4.3.3 Svensk Grundstambok för Morganhästar

Svensk Grundstambok för Morganhästar omfattar renrasiga Morganhästar som har båda föräldrarna upptagna i endera Svensk Grundstambok för Morganhästar, AMHA:s stambok eller annan dotterstambok till AMHA.

4.3.4 Svensk Riksstambok för Morganhästar

Svensk Riksstambok för Morganhästar omfattar hästar registrerade i Svensk grundstambok för Morganhästar, som vid individprovning uppnått kraven för att införas i Svensk Riksstambok för Morganhäst. Svensk Riksstambok för Morganhästar är uppdelad i en avdelning för hingstar och en för ston.

Individprovning är krav för införande i Svensk Riksstambok för Morganhästar. Individprovning sker enligt uppställda krav i detta avelsprogram.

4.3.5 Byte av klass i stamboken

Hingst eller sto som tidigare genomfört icke godkänd individprovning, kan genomföra ny individprovning och om den godkänns, införas i Svensk Riksstambok för Morganhästar.

4.4 STAMBOKENS BILAGA

Bilagan omfattar hästar med Morganblod som inte uppfyller stambokens krav för rasrenhet. Dessa hästar är införda i Svensk stambok för Morganhästs bilaga före 2015-12-31, efter det datumet registreras dessa hästar som Hästar för avel och produktion av en registerförande förening i Sverige.

4.5 KRITERIER FÖR INFÖRANDE I STAMBOK

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Häst ska föras in i stambok under det identifieringsnummer som det tilldelats enligt Hästpassförordningen, vilket ska garantera unik och kontinuerlig identifiering av det djuret, och, utom när de två berörda avelsorganisationerna har kommit överens om ett undantag, under samma namn med angivande av födelselandets landskod, i enlighet med internationella överenskommelser för den berörda rasen.

Rasspecifika bestämmelser

Svensk stambok för Morganhäst är sluten. För införande av häst i Svensk Grundstambok för Morganhäst krävs att härstamningen återfinns i obruten följd i Svensk stambok för Morganhäst, annan dotterstambok till AMHA eller i moderstamboken. Dispens från rasrenhetskrav beviljas inte.

Vid införandet i Riksstambok för Morganhäst erhåller hästen ett stamboksnummer, som därefter alltid skrivs ut efter hästens namn.

Avelsvärdeklasser som berättigar till införande i Svensk Riksstambok för Morganhästar:

- Avelsvärdeklass B
- Avelsvärdeklass AB
- Avelsvärdeklass A
- Avelsvärdeklass ELIT

4.5.1 Artificiell Reproduktionsteknik

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Avkomor från artificiell insemination eller embryotransfer är inskrivningsbara i den aktuella rasens svenska grundstambok. Såvida inte undantag medges av moderföreningens stamboksutskott får ingen avkomma till en klon eller från kloning eller från alla former av genetisk manipulation som inte listas i föreliggande reglemente eller avkomma genom en av dessa metoder skrivas in i rasens svenska grundstambok.

- Fryst semin efter en död hingst, eller hingst kastrerad efter sitt godkännande, kan användas för att producera hästar som är inskrivningsbara i rasens svenska grundstambok. Sto registrerat i Sverige som skickas till annat land för betäckning oavsett metod och där stoägaren har för avsikt att registrera avkomma i rasens svenska grundstambok ska hingst som används, uppfylla rasvisa krav enligt rasspecifikt avelsprogram i Sverige, om det finns angivet. I annat fall motsvarande lägsta avelsvärdeklass B. Aktuellt beslutade avgifter ska vara lösta före första betäckning precis som om den skett i Sverige. För avkomma som tillkommer genom embryotransfer ska alternativt en retroaktiv ett-sto-licens per avkomma lösas i samband med fölregistreringen, om fadershingsten saknar erlagd hingstavgift för betäckningsåret. Vid embryotransfer ska ansökan om registrering i grundstambok inkomma samma år som fölet föds.

5 INDIVIDPRÖVNING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

ASHR är skyldig att lämna följande uppgifter på begäran av Jordbruksverket (avser dokument efter individprovning och avelsvärdering):

- a. Journaler med alla data från individprovningar och avelsvärderingar avseende avelsdjur från anläggningar i Sverige
- b. Uppgifter om de metoder som används för registrering av egenskaper
- c. Uppgifter om den modell för individprovning som används för analys av resultaten av individprovningen
- d. Uppgifter om de statistiska metoder som används för analys av resultaten av individprovningen för varje utvärderad egenskap

5.1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER VID INDIVIDPRÖVNING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Individprovning är underlag för att fatta ett avelsvärderingsbeslut och tilldela stoet/hingsten avelsvärdeklass. Individprovning omfattar härstamning, exteriör, hälsotillstånd och i förekommande fall prestationer.

Häst, tre år och äldre, som är införd i stambokens huvudavsnitt i en av ASHR:s rasers stambok, får genomföra individprovning, om inte annat regleras i rasspecifikt avelsprogram.

Föl, unghästar och valacker visas för att meritera sina föräldradjur vid avkommebedömning. De individprövas inte för utdelning av avelsvärdeklass. De kan däremot kvalitetsklassificeras.

Hästen ska vara anmäld för individprovning enligt arrangörens anvisningar.

Om individprovning måste avbrytas med hänsyn till djurskyddsskäl, är hästen välkommen att göra en ny individprovning vid nästkommande ordinarie avelsvärdering, godkänd av ASHR och enligt Avelsprogram för respektive ras.

Om individprovning måste avbrytas för att visare/ryttare/kusk skadas/faller av/insjuknar, avgör domare om hästen kan fortsätta visas eller visas senare under pågående ordinarie avelsvärdering med samma visare/ryttare/kusk eller annan person.

5.2 KRAV FÖR INDIVIDPRÖVNING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Hingst ska hanteras av person över 16 år och godkänd hjälm ska bäras av den som hanterar hingsten under hela avelsvärderingen när hingsten är utanför boxen. Hingst ska visas exteriört i träns med bett (rakt, 2- eller 3-delat) med kedjegrimskaft eller delade tyglar om minst 2,5 meter.

Sto och valack, 1 år och äldre ska visas exteriört i träns. Föl får visas i grimma. Visaren av häst ska bära godkänd hjälm.

5.3 KRAV PÅ PROTOKOLL

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Ett protokoll över genomförd individprovning, ska upprättas för varje häst. Särskilt utmärkande egenskaper, både positiva och negativa, ska anges i protokollet. Protokollet ska undertecknas av avelsnämndens ledamot/ledamöter, samt innehålla dennes/deras namn i klartext. Aktuella protokoll för respektive ras finns publicerade på www.ashr.se.

Protokollet bildar underlag till avelsvärderingsbeslut för hingst/sto.

5.4 IDENTITET

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Vid individbedömningen ska hästens identitet kontrolleras mot hästpass eller betäckningsintyg (betäckningsrapport) för föl. Om tveksamhet föreligger om en hästs identitet ska nämnden begära DNA-undersökning eller annan metod, även om sådan tidigare utförts.

5.5 BEDÖMNING VID OKLAR IDENTITET

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Om det på premieringsplatsen uppstår oklarheter om en hästs identitet och härstamning, bör hästen ändå bedömas, mätas och tillåtas avlägga eventuellt prestationsprov. Resultatet från bedömningen får dock inte officiell status förrän oklarheterna är skingrade.

5.6 KVALITETSKLASSER

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Rosett utdelas i samband med det muntliga omdömet enligt följande:

Kvalitetsklass	Rosett	50-poängsskala*	60-poängsskala*
I	Blå	38 - 50 poäng	45 - 60 poäng
II	Gul	35 - 37 poäng	42 - 44 poäng
III	Röd	30 - 34 poäng	41 poäng

5.7 DOPINGREGLER

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Häst som deltar i avelsvärdering får inte utsättas för doping eller andra otillbörliga åtgärder som påverkar hästens prestationsförmåga eller temperament. Hästägare är skyldig att meddela eventuell behandling eller medicinering inför avelsvärdering. Ledamot i avelsvärderingsnämnd kan utan föranmälan begära provtagning för dopinganalys.

5.8 INDIVIDPRÖVNING AV HINGST

Hingst prövas för avelsvärdeklass B eller avelsvärdeklass AB inför ASHR:s avelsvärderingsnämnd. Prövning kan ske vid ett obegränsat antal tillfällen. Tilldelas hingst avelsvärdeklass B eller avelsvärdeklass AB låses hingstens resultat vid tilldelning och kan därefter inte förändras.

5.9 KRITERIER FÖR INDIVIDPRÖVNING AV HINGST

För genomförande av individprövning av hingst föreligger krav på följande:

- Uppnådd ålder
- Härstamning
- Exteriörbedömning
- Hälsotillstånd
- Prestation

5.9.1 Uppnådd ålder

Individprövning av hingst kan tidigast påbörjas på våren vid fyra års ålder. Dispens från åldersgräns medges inte.

5.9.2 Härstamning

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Härestamningsbedömning ska utföras på basis av all tillgänglig officiell information om föräldrars och närbesläktade hästars egna meriter och deras avkommor.

Rasspecifika bestämmelser

För att hingst ska få utföra individprövning ska hingsten vara registrerad i Svensk Grundstambok för Morganhäst.

5.9.3 Exteriörbedömning

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Hästens exteriör och rörelser ska bedömas och beskrivas i förhållande till hästens ålder, avelsmål och användningsområde för rasen.

Bedömningar som inte genomförts av en avelsvärderingsnämnd, men som skett vid utställningar och visningar som är avelsvärdesgrundande, ska ingå i den samlade bedömningen av en hästs exteriör.

Bedömning sker under visning vid hand för 50-poängskalan av Typ, HHB=Huvud-Hals-Bål, E=Extremiteterna och rörelsernas korrekthet, S=Skritt, T=Trav. I tillägg till dessa bedömningspunkter kan hästarna visas i lösgalopp i frihet i 60-poängsskalan. Hur bedömning sker och vilken poängskala som tillämpas finns beskrivet i rasspecifikt avelsprogram.

Rasspecifika bestämmelser

För att prestationsprov ska kunna godkännas, ska hingsten exteriörbedömas av ASHR:s avelsvärderingsnämnd. Hingst har rätt att genomföra prestationsprov oavsett vilken poäng som erhållits vid exteriörbedömningen.

5.9.4 Hälsotillstånd

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Bedömningen av hälsotillståndet ska omfatta allmän sundhet. Vid misstanke om smittsam sjukdom, dålig hållbarhet eller ärftlig defekt kan hästen remitteras till veterinär. Alla avelsdjur skall kontrolleras och bedömas avseende defekter som anges i Saknr L 115¹ om djurskyddskrav vid avelsarbete. Vid misstanke om nedärvning av defekter skall avelsdomare före avelsvärderingsbeslut remittera ärendet till ASHR. För diagnos av vissa defekter kan röntgenundersökning krävas.

För hingst:

Bedömning av hälsotillstånd görs av veterinär. Ett protokoll för genomförd kontroll och bedömning ska nedtecknas och finnas för varje hingst. Om en ledamot i avelsvärderingsnämnden kräver det, ska ytterligare undersökning avseende hälsotillståndet genomföras, innan avelsvärderingsnämnden avger sitt ställningstagande.

Rasspecifika bestämmelser

Vid exteriörbedömning ska hingsten genomgå en allmän medicinsk och ortopedisk veterinärundersökning samt mätning avseende mankhöjd, bröstomfång och skenbensomfång. Veterinär kan tillsammans med prestationsprovsansvarig låta avbryta provet om särskilt skäl föreligger.

¹ Hänvisning finns i ASHR Plan och riktlinjer kapitel 5.2

5.9.5 Prestation

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

En hästs sammanvägda prestationer bedöms utifrån resultat från prestationsprov eller officiella tävlingar eller en kombination av detta, varvid hänsyn ska tas till ålder, ras och användningsområde. Endast resultat från officiella tävlingar och prov får ingå i bedömningen.

Tävlingar och prov arrangerade och sanktionerade av föreningar anslutna till ASHR, ASVH, SH och Svenska Ridsportförbundet är officiella. Även andra organisationers tävlingar kan vara officiella om det specificeras i rasspecifikt avelsprogram, även motsvarande internationella meriter kan tillgodoräknas.

Bedömning av prestationer sker enligt rasspecifikt avelsprogram och krav på domare enligt ASHR:s beslutade domarlista för aktuellt år.

Rasspecifika bestämmelser

Prestationsproven kan påbörjas tidigast på våren vid fyra års ålder. Dispens från åldersgräns medges inte. Hingst har i varje enskild del av prestationsprovet ett obegränsat antal försök att nå godkänt resultat eller förbättra ett tidigare godkänt resultat fram till och med den erhåller sin avelsvärdeklass. Därefter är ingen höjning möjlig. Hingst som tidigare utfört ett delmoment med godkänt resultat, kan inte få poängen sänkt vid efterföljande prov.

5.10 PRESTATIONS PROV

Hingstar ska genomföra prestationsprov vid ASHR:s avelsvärdering för hingstar, eller på av ASHR anvisad plats eller på Morgan Riks. Hela eller delar av prestationsprovet kan utföras vid Morgan Riks, om förutsättningar för detta finns. Det tillkommer hingstägare att i god tid meddela SMHF vilket eller vilka delmoment man önskar utföra. SMHF har dock inte skyldighet att genomföra prestationsprov, om det inte är möjligt att anlita av ASHR behörig domare, eller om föreningens kostnader för dessa blir orimligt stora.

Prestationsprovet består av följande tre obligatoriska delmoment:

Delmoment 1: Gångartsprov

Delmoment 2: Löshoppning

Delmoment 3: Körprov

Betyg sätts för varje delmoment enligt en skala 0-10, där 10 är högsta poäng. Den slutliga poängen för delmomentet utgörs av totalsumman dividerad med antalet bedömningsgrupper, avrundad till två decimaler.

För att ett delmoment ska vara godkänt får genomsnittspoängen inte understiga 6,0 och inget enskilt betyg får vara lägre än 5.

Den som visar hingst ska vara vårdat klädd. Klädsel, trän, seldon och övrig utrustning som används

vid prestationsprov ska uppfylla de krav som anges i Svenska Ridsportförbundets Tävlingsreglemente (TR) för respektive disciplin för Lätt klass.

Vid gångartsprov är utrustning detsamma som för dressyrprov. Damasker eller lindor är inte tillåtna vid gångartsprov och exteriörbedömning.

5.10.1 Delmoment 1: Gångartsprov

Genomförs genom ett uppsyttet gångartsprov. För genomförande se kapitel 7.5.4, Anvisningar för bedömning av gångarter.

5.10.2 Delmoment 2: Löshoppning

Löshoppningen sker över tre hinder. Trehinderssystemet består av ett huvudhinder av oxertyp och två hjälphinder. Hindrena placeras med ett galoppsprång mellan varje. För genomförande se kapitel 7.5.5, Anvisning för bedömning av löshoppning.

5.10.3 Delmoment 3: Körprov

För genomförande se kapitel 7.5.6, Anvisningar för bedömning av körning.

5.11 KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE AV PRESTATIONSSPROV

För att hingst ska anses ha utfört ett godkänt prestationsprov krävs en erhållen totalsumma för prestationsprovets delmoment av minst 18 poäng och inget delmoment under 6 poäng, samt en sammanräknad summa av minst 56 poäng vid exteriörbedömning och prestationsprov. Erhållen poäng avrundas till två decimaler. Exempelvis måste hingst som vid exteriörbedömning fått en summa av 38 poäng eller mer, uppnå en summa av 18 poäng på prestationsprovet för att prestationsprovet ska vara godkänt.

Hingstar med lägre exteriörpoäng måste uppnå högre poäng. Hingst får inte visa tecken på dåligt lynne eller olater. Hingst som visar påtaglig olydnad eller ovillighet att ridas eller köras godkänns inte.

5.11.1 Dispens från prestationsprov

Hingstar med extraordinära meriter kan, efter prövning, tilldelas avelsvärdeklass AB utan att genomföra prestationsprov. Det tillkommer hingstägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka åberopade prestationer. Prövning av sådant ärende sker selektivt i varje enskilt fall av ASHR:s styrelse i samråd med SMHF:s styrelse och rasrepresentant.

5.11.2 Dispensansökan och besvär

Dispens från prestationsprov kan endast sökas med anledning av meriter enligt ovanstående. Vid ansökan om dispens från prestationsprov och/eller besvär mot bedömningsresultat hänvisas till ASHR:s avelsprogram gemensamma bestämmelser.

5.12 INDIVIDPRÖVNING AV STO

Individprovning av sto utgör underlag för tilldelning av avelsvärdeklass. Individprovning av Morganstoska görs av domare behörig att bedöma Morganhästar.

5.13 KRITERIER FÖR INDIVIDPRÖVNING AV STO

Individprovning av sto omfattar följande:

- Uppnådd ålder
- Härstamning
- Exteriörbedömning
- Hälsotillstånd
- Prestationskrav

5.13.1 Uppnådd ålder

Sto kan individprövas för tilldelning av avelsvärdeklass tidigast vid 5 års ålder.

5.13.2 Härstamning

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Härestamningsbedömning ska utföras på basis av all tillgänglig officiell information om föräldrars och närbesläktade hästars egna meriter och deras avkommor.

Rasspecifika bestämmelser

För att sto ska få utföra individprovning ska stoet vara registrerat i Svensk Grundstambok för Morganhästar.

5.13.3 Exteriörbedömning

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Hästens exteriör och rörelser ska bedömas och beskrivas i förhållande till hästens ålder, avelsmål och användningsområde för rasen.

Bedömningar som inte genomförts av en avelsvärderingsnämnd, men som skett vid utställningar och visningar som är avelsvärdegrundande, ska ingå i den samlade bedömningen av en hästs exteriör.

Bedömning sker under visning vid hand för 50-poängskalan av Typ, HHB=Huvud-Hals-Bål, E=Extremiteterna och rörelsernas korrekthet, S=Skritt, T=Trav. I tillägg till dessa bedömningspunkter kan hästarna visas i lösgalopp i frihet i 60-poängsskalan. Hur bedömning sker och vilken poängskala som tillämpas finns beskrivet i rasspecifikt avelsprogram.

Rasspecifika bestämmelser

Sto som tilldelats avelsvärdeklass B eller tilldelats avelsvärdeklass AB direkt, ska vid visningstillfället mätas vad avser mankhöjd, bröstomfång och skenbensomfång.

5.13.4 Hälsotillstånd

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Bedömningen av hälsotillståndet ska omfatta allmän sundhet. Vid misstanke om smittsam sjukdom, dålig hållbarhet eller ärftlig defekt kan hästen remitteras till veterinär. Alla avelsdjur skall kontrolleras och bedömas avseende defekter som anges i Saknr L 115² om djurskyddskrav vid avelsarbete. Vid misstanke om nedärvning av defekter skall avelsdomare före avelsvärderingsbeslut remittera ärendet till ASHR. För diagnos av vissa defekter kan röntgenundersökning krävas.

För sto, föl, unghäst, valack:

Bedömning av hälsotillstånd görs av domare i samband med bedömningstillfället, såvida inte veterinär anlitas.

Rasspecifika bestämmelser

Bedömning av hälsotillstånd sker i samband med exteriörbedömning.

5.13.5 Prestationskrav

För att sto ska kunna erhålla avelsvärdeklass ska intyg om godkänd rid- eller körbarhet uppvisas. Rid- eller körprov kan antingen utföras vid avelsvärdering eller vid annat tillfälle. Berättigad att utfärda intyg är avelsdomare, distriktsveterinär eller av Svenska Ridsportförbundet godkänd domare. Som godkänt prov kan stoet även tillgodoräkna sig rid- eller körklass genomförd utan uteslutning vid MorganRiks.

5.13.6 Dispens från prestationsprov

Sto kan, efter prövning, tilldelas avelsvärdeklass utan att genomföra prestationsprov. Det tillkommer stoägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka skäl till varför prov ej kan genomföras. Prövning av sådant ärende sker selektivt i varje enskilt fall av ASHR:s styrelse i samråd med SMHF:s styrelse och rasrepresentant.

5.13.7 Dispensansökan och besvär

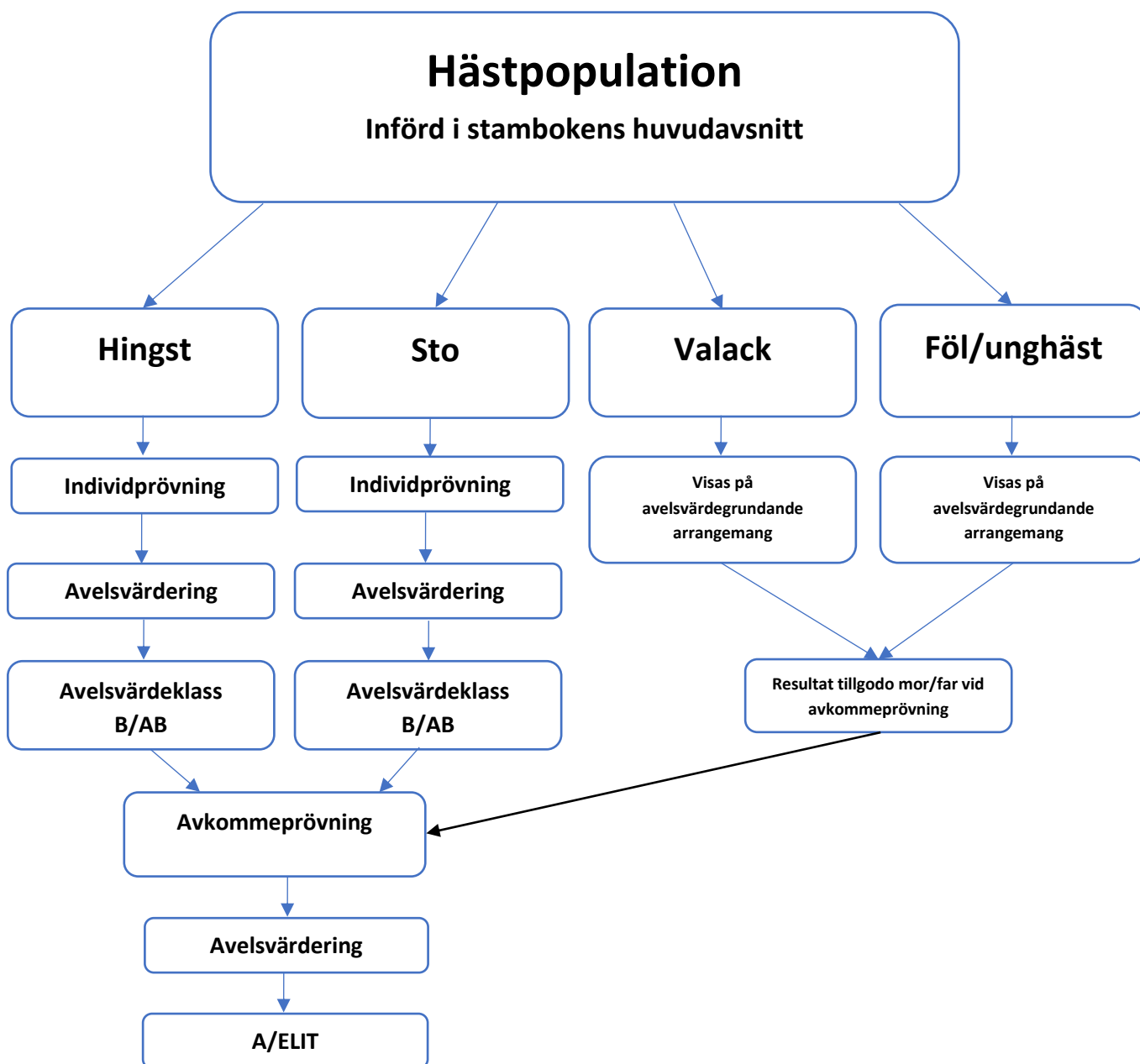
Vid ansökan om dispens från prestationsprov och/eller besvär mot bedömningsresultat hänvisas till ASHR:s avelsprogram gemensamma bestämmelser.

² Hänvisning finns i ASHR Plan och riktlinjer kapitel 5.2

6 AVELSVÄRDERING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Avelsvärdering utförs av en avelsvärderingsnämnd för att tilldela ett avelsdjur ett avelsvärde i form av en avelsvärdeklass. Avelsvärde beräknas med hjälp av bl.a. individprövning och avkommeprövning. Avelsvärdering ger möjlighet till urval av individer i relation till uppsatta urvals- och avelsmål för respektive ras.

6.1 SYFTE MED AVELSVÄRDERING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Avelsvärdering av hästar syftar till att främja kvalitet och bevarande samt utveckling av raserna och att förebygga ärftliga sjukdomar och defekter.

Resultat från avelsvärdering skapar underlag för planering, rådgivning och forskning inom hela hästsektorn i och med att alla resultat publiceras offentligt.

6.2 METODER FÖR TILLDELANDE AV AVELSVÄRDE

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Tilldelande av avelsvärde:

- Individprovning: Sto eller hingst genomför en individprovning enligt rasspecifika krav. Avelsvärderingsnämnden gör en avelsvärdering av individen utifrån individprovning, härstamningsvärdering och andra inkomna handlingar. Individen kan tilldelas avelsvärdeklass B eller AB.
- Avkommeprovning: Sto eller hingst bedöms utifrån sina avkommor enligt rasspecifika krav. Avelsvärderingsnämnden gör en avelsvärdering utifrån presenterat avkommeunderlag. Individen kan tilldelas avelsvärdeklass A eller ELIT. Ju större och säkrare avkommeunderlag som finns tillgängligt desto mindre hänsyn ska tas till härstamnings- och individprovning. Avkommeprovning kan göras vid flera tillfällen beroende på att antalet avkommor med bedömningsbara resultat ökar, vilket kan resultera i höjning av avelsvärdeklass.

I de fall avkommor finns ska dessa vägas in avelsvärderingsbeslutet. Endast officiella resultat ska räknas.

Tävlingar och prov arrangerade och sanktionerade av föreningar anslutna till ASHR, SH och Svenska Ridsportförbundet är officiella. Även motsvarande internationella meriter kan tillgodoräknas.

6.3 AVELSVÄRDEKLASSER

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Beslut om avelsvärdeklass tas av avelsvärderingsnämnd. Individens resultat från individprovning är underlag för avelsvärderingsbeslut vid avelsvärdeklass B och AB. Vid tilldelning av avelsvärdeklass A eller ELIT görs en avkommeprovning.

Avelsvärdeklasserna B och AB, baseras på individens egna meriter. Avelsvärdeklasserna A och ELIT baseras på avkommornas resultat. Tilldelning av avelsvärdeklass ger ett byte från grundstambok till riksstambok i stambokens huvudavsnitt.

Individer som genomfört godkänd avelsvärdering tilldelas prisrosett enligt följande:

Avelsvärdeklass	Rosett
ELIT	Blå-gul
A	Blå
AB	Gul
B	Röd

I och med att individen genomgått en godkänd avelsvärdering, hör den till rasens avelsdjur och flyttas därför inom respektive stambok enligt nedan.

6.4 TILLDELANDE AV AVELSVÄRDEKLASS – HINGST

För att erhålla avelsvärdeklass ska hingsten vara registrerad i Svensk Grundstambok för Morganhästar.

6.4.1 Metoder för tilldelande av avelsvärdeklass - hingst

Diplom Se kapitel 7, SVENSKA MORGANHÄSTFÖREINGENS REGLEMENTE FÖR KVALITETSBEDÖMNING.

6.4.2 Tilldelning av avelsvärdeklass – hingst

B Tilldelas hingst som av officiell avelsvärderingsnämnd är exteriörbedömd med lägst 38 poäng och ingen delpoäng lägre än 7 samt godkänts vid veterinärbesiktning ingående i individprovningen. Hingst som vid individprovning erhåller avelsvärdeklass B behåller denna avelsvärdeklass tills vidare utan tidsbegränsning, eller tills kraven för en högre avelsvärdeklass uppnås.

AB Tilldelas hingst som av officiell avelsvärderingsnämnd är exteriörbedömd med lägst 35 poäng och ingen delpoäng lägre än 7, är godkänd vid veterinärbesiktning ingående i

individprövningen, samt har genomfört godkända prestationsprov enligt kapitel 5.11 **KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE AV PRESTATIONSSPROV**. Hingst som inte är visad tidigare men klarar kraven för avelsvärdeklass AB erhåller AB direkt. Hingst kan påbörja prestationsprov utan att vara exteriörbedömd. De olika prestationsprovsmomenten kan genomföras vid ett obegränsat antal tillfällen fram till dess hingsten, av avelsvärderingsnämnden, erhåller avelsvärdeklass AB. Har hingsten utfört ett prestationsprovdelmoment fler än en gång, skall provet med det poängmässigt högsta värdet gälla som slutresultat.

A Krav för att erhålla avelsvärdeklass A

Hingst ska inneha avelsvärdeklass AB samt ha minst 10 levande födda avkommor, införda i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok i annat land, varav minst fem avkommor ska ha erhållit minst 1 poäng i tabellen i kapitel 0,

Avkommeprövning - hingst. Dessutom skall minst tre av de övriga avkommorna vara av god exteriör beskaffenhet (lägst klass II tidigast vid ett års ålder) eller ha erhållit minst 1 poäng i tabellen i kapitel 0.

eller

Hingst ska inneha avelsvärdeklass AB samt ha avkomma, införd i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok, som tillsammans uppnår 9 poäng i tabellen i kapitel 0.

Avelsvärdeklass A kan utdelas postumt.

ELIT **Krav för att erhålla avelsvärdeklass Elit**

Hingst ska inneha avelsvärdeklass AB eller avelsvärdeklass A samt ha minst 20 levande födda avkommor, införda i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok, varav 10 avkommor ska ha erhållit minst 1 poäng i tabellen i kapitel 0. Dessutom skall minst sju av de övriga avkommorna vara av god exteriör beskaffenhet (lägst klass II tidigast vid ett års ålder) eller ha erhållit minst 1 poäng i tabellen i kapitel 00.

eller

Hingst ska inneha avelsvärdeklass AB eller avelsvärdeklass A samt ha avkomma, införd i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok, som tillsammans uppnår 15 poäng i tabellen i kapitel 01.

Avelsvärdeklass ELIT kan utdelas postumt.

Avelsvärdeklass A och ELIT baseras till del på avkommornas resultat. Övriga avelsvärdeklasser baseras på individens egna resultat.

Vid höjning till avelsvärdeklass A och ELIT bör hingsten åter visas upp för behörig avelsdomare på Morgan Riks eller på annan officiell avelsvärdering. Hingsten kan vid detta tillfälle inte få sin exteriörpoäng sänkt.

6.5 TILLDELANDE AV AVELSVÄRDEKLASS – STO

Införande av sto i Svensk Riksstambok för Morganhästar kan ske tidigast vid fem års ålder. För stambokföring krävs att sto ska godkännas av behörig avelsdomare samt uppvisa godtagbar avkomma som är berättigad att införas i Svensk grundstambok för Morganhästar.

6.5.1 Metoder för tilldelande av avelsvärdeklass - sto

Diplom Se kapitel 7, "Svenska Morganhästföreningens reglemente för kvalitetsbedömning".

6.5.2 Tilldelning av avelsvärdeklass - sto

B Tilldelas sto som vid individprövning uppnått lägst 35 poäng exteriört, varav ingen delpoäng under 6. Sto ska då vara minst 5 år gammal och kunna uppvisa minst en avkomma av god kvalitet (lägst klass II), som är berättigad att införas i Svensk

grundstambok för Morganhästar. För att sto ska kunna erhålla avelsvärdeklass ska intyg om godkänd rid- eller körbarhet uppvisas. Äldre ston ska bedömas vara av lägst motsvarande kvalitet om de inte poängbedöms vid individprovning.

AB Tilldelas sto som uppfyller minimikraven för avelsvärdeklass B och dessutom minst ett av följande villkor:

- erhållit diplom på SMHF:s Kvalitetsbedömningar
- erhållit lägst 40 poäng vid individprovning
- erhållit lägst 35 poäng och ingen delpoäng lägre än 6 vid lägst fyra års ålder, och uppfylla minst ett av nedanstående:
 - varit placerad i officiell ridtävling lägst klass Lätt A
 - varit placerad i officiell fälttävlan i lägst Lätt klass
 - varit placerad i officiell körtävling i lägst Lätt klass regional
 - varit placerad i officiell westerntävling lägst regional nivå
 - varit placerad i officiell distanstävling om minst åtta svenska mil
 - varit bästa sto på Morgan Riks i klass 4 år och äldre
 - vunnit allroundpriset MSHA Trophy eller Sport Morgan Trophy med minst fyra deltagande hästar.

Det tillkommer hästägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka åberopade prestationer.

A Tilldelas sto som är avelsvärderats med lägst avelsvärdeklass B samt uppfyller nedanstående krav:

6.6 Sto ska ha lämnat minst fem levande födda avkommor, införda i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok, varav minst två avkommor ska uppfylla något av villkoren för avelsvärdegrundande avkommameriter i kapitel 6.6, AVKOMMEPRÖVNING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Då avelsdjur anmäls för tilldelning av avelsvärdeklass A eller ELIT, och underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredsställande tillförlitlighet, är avelsvärderingsnämnden skyldig att verkställa en sådan.

Avkommeprövning ska genomföras på grundval av avkommornas officiella resultat. Uppgifter om avkommor som exporterats ska så långt som möjligt ingå i bedömningsunderlaget.

Detsamma gäller uppgifter om avkommor i utlandet.

I avkommeprövningen ska ingå en kontroll och bedömning av om avkommorna är bärare av sådana defekter som anges i Saknr L 115 om djurskyddskrav vid avelsarbete.

Avkommeprövning sker enligt rasspecifikt avelsprogram.

6.6.1 Avkommeprövning - hingst

Avelsvärdegrundande avkommameriter:

	1 Poäng	2 Poäng	3 Poäng	4 Poäng	5 Poäng
Hingst avelsvärdering	B-prem	AB-prem			
Sto avelsvärdering	AB-prem				
Erhållit diplom på SMHF:s Kvalitetsbedömningar	x				
Varit placerad i officiell ridtävling lägst klass Lätt A eller Lätt ftvl	LA-	MSV	SVÅR	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell körtävling lägst Lätt klass regional	LA-	MSV	SVÅR	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell westerntävling lägst regional nivå	reg		nat	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell distanstävling om minst x svenska mil	8	12	16	SM/NM	EM/VM
Antingen har utsetts till BIS, eller blivit bästa vuxen hingst, sto eller valack på Morgan Riks och är bedömd med lägst 38 poäng	Bästa x	BIS			
Vunnit allroundpriset MSHA Trophy eller Sport Morgan Trophy på Morgan Riks med minst fem deltagande hästar		MSHA / SpMT			

Högsta poängen hos avkomman räknas. Poäng kan erhållas endast om arrangören har full behörighet att genomföra aktuell klass.

Avkomma som har dokumenterade meriter i annat land, jämförbara med de svenska enligt ovan, godkända av ASHR:s styrelse i samråd med SMHF:s styrelse och rasrepresentant.

Det tillkommer hästägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka avkommors återopade prestationer.

- **Avkommeprövning – sto.** Ytterligare minst två avkommor ska vara av god exteriör beskaffenhet (lägst klass II tidigast vid ett års ålder) eller uppfylla något av villkoren för avelsvärdegrundande avkommameriter i kapitel 6.7

Avelsvärdeklass A kan utdelas postumt.

ELIT Tilldelas sto som uppfyller kraven för avelsvärdeklass A samt nedanstående krav:

- Sto ska ha lämnat minst sex levande födda avkommor, införda i Svensk Morganhäststambok eller annan likvärdig stambok, varav minst tre avkommor ska uppfylla något av villkoren för avelsvärdegrundande avkommameriter i kapitel 6.7. Ytterligare minst två avkommor ska vara av god exteriör beskaffenhet (lägst klass II tidigast vid ett års ålder) eller uppfylla något av villkoren för avelsvärdegrundande avkommameriter i kapitel 6.7

Avelsvärdeklass ELIT kan utdelas postumt.

Avelsvärdeklass A och ELIT baseras till del på avkommornas resultat. Övriga avelsvärdeklasser baseras på individens egna resultat. Vid höjning till avelsvärdeklass A och ELIT bör stoet åter visas upp för behörig avelsdomare på Morgan Riks eller på annan officiell avelsvärdering.

6.7 AVKOMMEPRÖVNING

Gemensamma bestämmelser inom ASHR

Då avelsdjur anmäls för tilldelning av avelsvärdeklass A eller ELIT, och underlag föreligger för att göra en avkommeprövning med tillfredsställande tillförlitlighet, är avelsvärderingsnämnden skyldig att verkställa en sådan.

Avkommeprövning ska genomföras på grundval av avkommornas officiella resultat. Uppgifter om avkommor som exporterats ska så långt som möjligt ingå i bedömningsunderlaget.

Detsamma gäller uppgifter om avkommor i utlandet.

I avkommeprövningen ska ingå en kontroll och bedömning av om avkommorna är bärare av sådana defekter som anges i Saknr L 115³ om djurskydds krav vid avelsarbete.

Avkommeprövning sker enligt rasspecifikt avelsprogram.

³ Hänvisning finns i ASHR Plan och riktlinjer kapitel 5.2

6.7.1 Avkommeprövning - hingst

Avelsvärdegrundande avkommameriter:

	1 Poäng	2 Poäng	3 Poäng	4 Poäng	5 Poäng
Hingst avelsvärdering	B-prem	AB-prem			
Sto avelsvärdering	AB-prem				
Erhållit diplom på SMHF:s Kvalitetsbedömningar	x				
Varit placerad i officiell ridtävling lägst klass Lätt A eller Lätt ftvl	LA-	MSV	SVÅR	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell körtävling lägst Lätt klass regional	LA-	MSV	SVÅR	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell westerntävling lägst regional nivå	reg		nat	SM/NM	EM/VM
Varit placerad i officiell distanstävling om minst x svenska mil	8	12	16	SM/NM	EM/VM
Antingen har utsetts till BIS, eller blivit bästa vuxen hingst, sto eller valack på Morgan Riks och är bedömd med lägst 38 poäng	Bästa x	BIS			
Vunnit allroundpriset MSHA Trophy eller Sport Morgan Trophy på Morgan Riks med minst fem deltagande hästar		MSHA / SpMT			

Högsta poängen hos avkomman räknas. Poäng kan erhållas endast om arrangören har full behörighet att genomföra aktuell klass.

Avkomma som har dokumenterade meriter i annat land, jämförbara med de svenska enligt ovan, godkända av ASHR:s styrelse i samråd med SMHF:s styrelse och rasrepresentant.

Det tillkommer hästägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka avkommors åberopade prestationer.

6.7.2 Avkommeprövning – sto

Avelsvärdegrundande avkommameriter:

Avkommornas meriter utgör del av grunden för höjning till avelsvärdeklasserna A och ELIT.

Föräldradjurs avelsvärdeklasshöjning kan grundas på meriter från avkomma som:

- hingst med avelsvärdebokstav B
- erhållit diplom på SMHF:s Kvalitetsbedömningar
- är avelsvärderad med lägst 40 poäng exteriört
- har avelsvärdebokstav AB
- varit placerad i officiell ridtävling lägst klass Lätt A eller Lätt fälttävlan
- varit placerad i officiell körtävling lägst Lätt klass regional
- varit placerad i officiell westerntävling lägst regional nivå
- varit placerad i officiell distanstävling om minst åtta svenska mil
- antingen har utsetts till Best In Show, eller blivit bästa vuxen hingst, sto eller valack på MorganRiks och är bedömd med lägst 38 poäng
- vunnit allroundpriset MSHA Trophy eller Sport Morgan Trophy med minst fyra deltagande hästar
- har dokumenterade meriter i annat land, jämförbara med de svenska enligt ovan, beslut tas av ASHR:s styrelse i samråd med SMHF:s styrelse och rasrepresentant

Det tillkommer hästägaren att tillhandahålla dokumentation för att styrka avkommors åberopade prestationer.

7. SVENSKA MORGANHÄSTFÖREINGENS REGLEMENTE FÖR KVALITETSBEDÖMNING

7.1 KVALITETSBEDÖMNING

7.1.1 Idé och mål

Kvalitetsbedömning är delmål för den unga hästens utbildning och ger värdefull information för avelsuppföljning samt för ägaren inför fortsatt träning inför sport- och/eller avelskarriär.

Kvalitetsbedömning ger även möjlighet till tidig avkommaprövning av föräldradjuren.

SMHF är huvudman för all kvalitetsbedömning för Morganhästar och kommer att ge möjlighet till bedömning via regionerna eller Morganriks minst 1 gång per år.

Avelsvärdering

Resultat från kvalitetsbedömning ingår tillsammans med annat även i föräldradjurens statistik och kan bidra till höjd avelsvärderingsbokstav för dem.

För att bedömningarna ska kunna användas för avelsvärdering är det viktigt att:

- många hästar ur varje årgång deltar
- bedömningen speglar vårt avelsmål
- de egenskaper som bedöms, är nedärvningsbara och inte ett resultat av miljöpåverkan.

Kvalitetsbedömning är ingen tävling, utan en bedömning och ett delmål för hästens utbildning!

7.1.2 Deltagande hästar

- Bedömningen är förbehållet Morganhästar av alla kön som är registrerade i SMHF.
- Dräktigt sto i 5-11 månaden och/eller sto som fölat den närmsta månaden får ej delta annat än i visningsmomentet.

7.1.3 Ansvar (hästagarförsäkringen)

Ägare eller ombud som anmäler häst till SMHF:s kvalitetsbedömning är skyldig att se till att:

- hästen ej under de tre senaste veckorna före bedömningens början visat några tecken på smittosam sjukdom
- hästen under de tre senaste veckorna före bedömningens början inte varit uppställd i stall där smittosam hästsjukdom såvitt känt förekommit
- hästen är erforderligt tränad för deltagande och fullt frisk såvitt ägaren/ombudet vet
- uppfylla de förpliktelser han åtagit sig i och med anmälan bland annat erläggande av anmälningsavgift

- följa gällande bedömningsreglemente samt föreskrifter och anvisningar utfärdade av lokal bedömningsledning
- förvissa sig om att hästen inte fått, och själv inte tar, otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start

I och med anmälan godkänner ägare eller ombud att

- SMHF äger rätt till kopior på bedömningsprotokoll
- resultaten får publiceras på lämpligt sätt, även på Internet
- resultaten får användas för utvecklingsändamål och avelsuppföljning

7.1.4 Resultat

Varje domarnämnd betygsätter varje moment med poängen 1 till 10.

Resultaten presenteras på flera sätt. Direkt efter varje enskild bedömning eller efter sista bedömningsmomentet får deltagare muntlig kritik i form av en verbal beskrivning av hästens egenskaper så som den bedöms. Skriftlig kritik i form av bedömningsprotokoll erhålls på plats eller sänds till hästägaren efter bedömning. Resultat publiceras på SMHF's officiella medier.

7.1.5 Resultatberäkning

Vid exteriörbedömning används fem moment. För beräkning av betyg och resultat som lovande gångarts- respektive hopphäst används fyra respektive tre moment. För körhäst används fem moment och för uppsutten hoppning används tre moment.

E Exteriörbetyg: (TYP + HHB + EXTR + SKRITT + TRAV) /5

HHB = huvud, hals och bål

EXTR = extremiteter och rörelsernas korrekthet

TG temperament/ridbarhetsbetyg: (SKRITT + TRAV + GALOPP + TEMPERAMENT) / 4 (uppsuttet)

LH Löshoppningsbetyg: (LHTx2 + LHA) / 3

LHT = löshoppning teknik och förmåga

LHA = löshoppning, temperament och allmänt intryck

K Körprovbetyg: (K1 + K2 + K3 + K4 + K5) / 5

K1 = Anspänning och frånspanning

K2 = Igångsättning samt dragteknik och dragvilja

K3 = Halter

K4 = Utvecklingsförmåga

K5 =Temperament, samarbetsvilja och lydnad

UP Uppsuttet hoppbetyg: (UP1 + UP2 + UP3) / 3

UP1 = hästens teknik och förmåga

UP2 = temperament/ridbarhet

UP3 = allmänt intryck

Poäng som lovande gångartshäst

TG = Slutsumma, max 10,0 poäng

Poäng som lovande hopphäst

LH = Slutsumma, max 10,0 poäng

Poäng som lovande körhäst

K = Slutsumma, max 10,0 poäng

Poäng som lovande hopphäst, uppsuttet

UP = Slutsumma, max 10,0 poäng

7.2 4-ÅRSTEST

är ett råmaterialtest där den ännu ganska opåverkade unga hästen bedöms i tre delmoment:

- Exteriör
- Gångarter, uppsuttet
- Löshoppning

Alla delmoment kan göras oberoende av varandra och i den ordningsföljd som erbjuds. Alla moment måste genomföras när hästen är 4 år med undantag från sto som haft föl som 4 åringar.

Exteriördiplom kan enbart erhållas som 4-åring. 5-åriga ston som haft föl deltar i samma klass och resultat beräknas på samma sätt som för de 4-åriga med undantag från möjligheten att tilldelas exteriördiplom.

Hästen kan erövra utmärkelsen Diplom eller Klass 1 i alla tre delmomenten.

Hästarna som gör fullständig 4-årstest bedöms i åtta olika moment: TYP, HHB, EXTR, SKRITT, TRAV, LHT, LHA och TG (temperament/ridbarhetsbetyg).

Hästen som deltar i 4-årstest och får ett resultat på E som är lägst 8,0 poäng på exteriörbedömningen tilldelas även exteriördiplom oavsett deltagande eller resultat i övriga grenar.

5-åriga ston som haft föl deltar i samma klass och resultat beräknas på samma sätt som för de 4-åriga med undantag från möjligheten att tilldelas exteriördiplom enbart på exteriörbedömningen. Sto som fått föl som 4 åring får dock visas exteriört för att kunna erhålla gångarts- och löshoppningsdiplom. Om sto som fått föl som 4 åring har visats exteriört som 4 åring kan ej de poängen ändras inför de övriga momenten.

Klassindelning 4 årstest

Diplom: Utmärkelse Blå-gul rosett

Exteriört- E är lägst 8,0 poäng med ingen delpoäng under 7
Gångartshäst- TG är lägst 8,0 poäng med ingen delpoäng under 7
Hopphäst- LH är lägst 8,0 poäng

Klass 1: Utmärkelse Blå rosett

Exteriört – E är lägst 7,6 poäng med ingen delpoäng under 7
Gångartshäst – TG är lägst 7,6 poäng
Hopphäst - LH är lägst 7,6 poäng
Övriga hästar klassindelas ej

7.3 5-ÅRSTEST

är ett fortsatt delmål för den unga hästen med bedömning i två moment:

- Exteriör
- Körning

Bägge momenten måste genomföras när hästen är 5 år. Hästen kan erövra utmärkelsen Diplom eller Klass 1 i körning.

Hästarna som gör 5-årstest bedöms i tio olika moment: TYP, HHB, EXTR, SKRITT, TRAV samt i Körprovets fem delmoment.

Klassindelning 5 årstest

Diplom: Utmärkelse Blå-gul rosett

Körhäst- K är lägst 8,0 poäng med ingen delpoäng under 7

Klass 1: Utmärkelse Blå rosett

Körhäst - K är lägst 7,6 poäng

Övriga hästar klassindelas ej

7.4 6-ÅRSTEST

är ett fortsatt delmål för den unga hästen med bedömning i två moment:

- Exteriör
- Uppsutten hoppning

Bägge momenten måste genomföras när hästen är 6 år. Hästen kan erövra utmärkelsen Diplom eller Klass 1 i uppsutten hoppning.

Hästar som gör 6-årstest bedöms i åtta olika moment: TYP, HHB, EXTR, SKRITT, TRAV samt i Uppsutten hoppnings tre delmoment.

Klassindelning 6 årstest

Diplom: Utmärkelse Blå-gul rosett

Hopphäst, uppsuttet - UP är lägst 8,0 poäng med ingen delpoäng under 7

Klass 1: Utmärkelse Blå rosett

Hopphäst, uppsuttet - UP är lägst 7,6 poäng

7.5 BEDÖMNINGSREGLEMENTE

7.5.1 Allmänna anvisningar

Kvalitetsbedömning sker i samband med Morganriks eller annat avelsvärderingsgrundande arrangemang inom SMHF och/eller ASHR. I samband med deltagande görs också ID-kontroll för att säkerställa hästens identitet samt mätning av mankhöjd, skenben och bröstomfång.

Förberedelser, träning och medhjälpare

Träna hästen i god tid för samtliga moment så att den kommer till sin rätt vid bedömningen. Tänk på att visning sker i en främmande miljö som är obekant för hästen.

Utrustning, häst

Vid samtliga moment skall hästen vara tränad. Träns skall bestå av huvudlag med valfri nosgrimpa av enbart läder och valfria tyglar. Vid bedömning i frihet ska tyglarna tas av. Godkända brett är normalt tränsbrett, oledat brett, brett med fasta ringar samt 3-delat tränsbrett med rundat mellanstycke. Brett med D-ring får ej ha en skänkel överstigande 8 cm. Gemensamt för alla brett är att de ska vara gjorda av metall eller hård oböjlig plast och kan vara täckt med gummi, böjligt gummibrett är ej tillåtet. För körning se kapitel 7.5.6, Anvisningar för bedömning av körning.

Utrustningen skall vara av godkänd typ för respektive gren. Se TR Morganriks (www.morganhorse.se).

Ordningsföljd

Hästarna bedöms vid stationer öppna för sin ålderskategori (4-, 5- och 6-åringar) utan inbördes ordning:

1. Exteriört
2. Löshoppning
3. Gångartsprov, uppsuttet
4. Körprov
5. Uppsutten hoppning

Vaccinering

Se Svenska Morganhästföreningens Tävlingsreglemente, TR, för Morganriks för gällande regler (www.morganhorse.se).

Uteslutande av häst från bedömning

Om domare finner att deltagande häst visar tydlig hälta som inte kan betraktas som en tillfällig orenhet i gången avbryts bedömningen.

Domare kan meddela startförbud för eller avbryta bedömningen av häst vars prestationsförmåga, kondition eller allmäntillstånd bedöms göra deltagande i bedömningen olämpligt.

Anledning till uteslutning skall noteras i protokollet.

Dopning

Häst som tränas för, eller deltar i unghästbedömning får ej utsättas för dopning eller andra otillbörliga åtgärder som kan påverka hästens prestationsförmåga eller temperament. Häst/ryttare/visare/medhjälpare kan uttas för dopingprov och/eller alkotest. Se Svenska Ridsportförbundets tävlingsreglemente.

Övrigt

Om inte annat anges i detta reglemente, är det Svenska Morganhästföreningens Tävlingsreglemente, TR, för Morganriks som gäller (www.morganhorse.se).

7.5.2 Anvisning för mätning och ID-kontroll

Innan bedömningen påbörjas ska deltagande häst id-kontrolleras och mätas. Denna kontroll görs av utsedd ansvarig person.

Plats

Mätning av mankhöjd, skenben och bröstomfång samt signalementskontroll genomförs på en lugn plats på plant och hårt underlag.

Kontroll

Hästpass i original skall uppvisas. Signalementsbeskrivningen i passet skall jämföras med hästen. Om möjlighet finns skall eventuellt chipmärkning läsas av och jämföras med passet. Endast för svenskfödda hästar födda 2009 eller senare föreligger krav på chipmärkning.

7.5.3 Anvisningar för bedömning av exteriör

Exteriörbedömningen sker genom visning vid hand. Exteriörbedömning är obligatoriskt vid såväl 4-årstest, 5-årstest och 6-årstest.

Bana/Visning för hand

Utförande se TR för Morganriks (www.morganhorse.se).

Bedömning

Bedömning sker av godkänd exteriördomare.

7.5.4 Anvisningar för bedömning av gångarter

Genomförs genom ett uppsuttet gångartsprov.

Bana

Gångartsbedömning sker i ridhus eller på utomhusbana. Längre ridhus och utomhusbana kan delas av eller hägnas in med hjälp av staket.

Gångartsprov uppsuttet

Hästen visas upp under ryttare i alla tre gångarter i båda varven, enligt domarens anvisningar, se nedan. Hästen skall i samtliga gångarter röra sig i balans i en för unghästen lämplig form. Hästen behöver ej gå på tygel i alla gångarter. Hästarna kan på grund av tidsbrist visas två och två.

Följande ska ingå vid visning av gångarter

Hästen får alltid en tid på sig att bekanta sig med banan innan bedömningen påbörjas. Samtliga moment ska på begäran utföras i bägge varv.

- Trav lätttridning på fyrkantsspår
- 20m volt
- Övergång skritt, lätttridning eller nedsittning valfritt
- Utmed långsidor och diagonal, i lätttridning variation av tempo och steglängd i båda varv
- Skritt visas dels som fri skritt och dels med lätt kontakt
- Igångsättning av arbetstrav följt av galoppfattning
- Arbetsgalopp på fyrkantsspår och 20 m volt i lätt sits eller nedsittning valfritt
- Utmed långsidor variation av tempo och steglängd i lätt sits alt. Kortare sträckor i nedsittning
- Avsaktning till trav, lätttridning
- Gradvis längning av hästens form genom att ge längre tyglar, lätttridning
- Fri skritt

Bedömning

Bedömning sker av godkänd gångartsdomare.

7.5.5 Anvisning för bedömning av löshoppning

Löshoppningen sker över tre hinder. Trehinderssystemet består av ett huvudhinder av oxertyp och två hjälphinder. Hindrena placeras med ett galoppsprång mellan varje.

Bana

Löshoppningen skall ske i ridhus. Om måtten överstiger 20 x 40 meter kan banan skärmas av. Löshoppningsringen avspärras med hjälp av plastband alternativt bommar. Plats för domarnämnden med bord och stolar skall finnas mitt på banan alternativt mitt på banans hinderfria långsida. Arrangören skall som medhjälpare avdela två personer med goda kunskaper att sköta hindren samt två personer med goda kunskaper om löshoppning som kan assistera när domaren så begär. Även sekreterare skall finnas till domaren.

Hinder

Hindren skall vara av god standard. Hindermaterial som används vid löshoppning och uppsutten hoppning ska vara av samma standard. För uppbyggnad krävs åtta hinderstöd samt åtta-tio runda bommar. Häckar och lådor får ej förekomma.

Markbommen placeras i hörnet 2,60 - 3m framför hjälphinder 1. Ytterligare en markbom kan placeras mellan två hinder efter domarens anvisning.

Hjälphinder 1 skall bestå av en bom 50 - 70 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret.

Hjälphinder 2 skall bestå av en bom 50 - 70 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret. Hjälphinder placeras ca 6,50 - 7,10 m framför hjälphinder 1.

Huvudhindret skall vara av oxertyp och med markbom 10 cm framför hindret. Huvudhindret placeras 6,50 - 7,20 m bakom hjälp-hinder 2. Den bakre bommen ska vara 10 cm högre än den främre och vila på säkerhetsskällor.

Visning

Ägaren/visaren/medhjälpare skall sköta visningen efter domarens anvisningar. Hästen bedöms som den visas. Avstånden är individanpassade och skall ej påverka bedömningen. Domaren betygsätter hästens teknik och förmåga (betyg 1) samt temperament och allmänt intryck (betyg 2). Domarsekreterare skall anteckna antal språng.

Framhoppning

Hästen skall innan bedömningen börjar hoppa fram 2 - 3 gånger på samtliga hinder med oxerns bakbom nedlagd. Vid första språnget ska samtliga hinder vara 50 cm och kan sen höjas till 70cm under framhoppningen. Därefter sker hoppningen över hjälphinder och oxer. Avstånd bör korrigeras under framhoppnings- och hoppningens gång efter domarens anvisning.

Hoppning

Begynnelsehöjd på oxern ska vara fram bom 70 cm och bakre bom 80 cm. Efter ca 3 - 5 varv bör höjden 1,00 meter och längden 90 cm uppnått. Ytterligare höjning till max 1,20 får göras för hästar som visar sig kapabla härför, men hindrets längd skall då vara max 1,10 m samt vara av normal oxertyp. Om hästen är av D-ponnymått skall alla mått sänkas/minskas 10 cm.

7.5.6 Anvisningar för bedömning av körning

Körning är obligatorisk vid 5-årstest.

Bana

Körningen sker i ridhus eller på utomhusbana. Längre ridhus och utomhusbana kan delas av eller hägnas in med hjälp av staket.

Utrustning, häst

Hjälptyglar får inte användas. Hästen skall vara betslad med tränsbett eller stångbett av körtyp. Hästen ska vara selad med väl tillpassad sele, valfri vagn eller sulky som normalt skall medföras av hästägaren.

Utrustning, kusk/medhjälpare

Kusken ska bära ändamålsenlig klädsel.

Anvisning bedömning

Bedömningarna sker enligt 10-gradig skala av godkänd kördomare.

Följande moment skall bedömas:

K1. Anspänning och frånspanning (en medhjälpare skall anlitas).

K2. Igångsättning samt dragteknik och dragvilja.

K3. Halter.

K4. Utvecklingsförmåga.

K5. Temperament, samarbetsvilja och lydnad.

Hästen skall köras i skritt och trav i båda varven efter domarens anvisningar. Den skall göra halt och förbli stillastående i 5 sekunder. På banan skall två portar med konor placeras. En förskjuten ca 2 meter från huvudspåret längs långsidan. Den andra förskjuten ca 2 meter från medellinjen.

Försök till anspänning får inte pågå mer än 5 minuter, dock kan hästägare få ett försök till senare samma dag.

7.5.7 Anvisningar för bedömning av uppsutten hoppning

Uppsutten hoppning är obligatorisk vid 6-årstest.

Bana

Hoppningen skall ske i ridhus eller på utomhusbana av god tävlingsstandard med måtten ca 20 x 60m. Utomhusbanan skall vara grus eller sand och storleksmässigt likt inomhusbanan. Om måtten på banan överstiger de angivna kan banan skärmars av.

Hinder

Hindren skall vara av god standard. Hindermaterial av samma standard ska användas vid löshoppning och uppsutten hoppning. Banan skall bestå av fyra hinder varav minst en oxer samt två koppelräcken. Hinder **nr 1 - 3** skall endast bestå av bommar. Hinder **nr 4** skall bestå av bommar och plank eller grind med en bom överst. Banan skall bestå av en kombination (nr 1A - 1B) samt ett relaterat avstånd på 19 – 21,5m (hinder nr 3 - 4).

Hinder **nr 1** skall bestå av två hinder, 1A - 1B, med två galoppsprång i mellan.

Hinder nr 2 skall vara placerat på diagonalen.

Hinder nr 3 skall placeras på relaterat avstånd till hinder 4 (se Hinderavstånd nedan).

Hinder nr 4 skall bestå av bommar och plank eller grind med en bom överst.

Alla hinder skall ha markbom 5 - 10 cm framför och vara infångade med väl synliga infångare. Hindret skall vara inflaggade och numrerade. Hinder nr 1A och 1B skall alltid hoppas mot ingången.

Dekoration likvärdig lokal tävling är tillåtet. Framhoppningshinder utanför banan får ej finnas.

Utförande

Ekipaget skall innan hoppningen börjar trava runt banan.

Framhoppning inne på banan sker enligt domarens anvisningar på följande hinder:

2 språng på diagonalhindret nr 2, höjd 60cm.

1 språng på kombinationen 1A - 1B, med två galoppsprång. Hinder 1A höjd 60 - 70cm, hinder 1B höjd 70-80cm utan bakbom.

I vilken ordning hindren hoppas är upp till arrangör och domare. Banskiss skall finnas i god tid innan bedömningen börjar. Domaren anvisar när framhoppningen är klar och bedömningen börjar. Två av hindren kan höjas till en maxhöjd av 1m efter domarens instruktion.

Avstånden mellan hinder och i kombinationer samt hinderhöjder justeras efter hoppningens gång enligt instruktion från domaren med hänsyn till respektive hästs mankhöjd och språglängd.

Bedömning I. 1. Kombination hinder 1A 60cm, Hinder 1B 70 cm + 80 cm i bakkant, längd 80cm.

2. Diagonalt koppelräck Hinder 2 80cm.

Bedömning II 1. Kombination Hinder 1A 60cm Hinder 1B 80 cm + 90 cm i bakkant, längd 100cm.

2. Diagonalt koppelräck Hinder 2 80cm

För att kunna erhålla godkänt betyg måste Hästen ha genomfört bedömning I och II. För att kunna erhålla något av de högre betygen ska hästen också ha genomfört bedömning III och/eller VI.

Bedömning III 1. Kombination Hinder 1A 60 cm Hinder 1B 80 cm + 90 i bakkant, längd 100 cm.

2. Diagonalt koppelräck Hinder 2 80cm.

3. Oxer Hinder 3 70 cm + 80 cm i bakkant, längd 90 cm

4. Koppelräck Hinder 4 90 cm.

Bedömning VI 1. Kombination 1A 60 cm Hinder 1B 90 cm + 100 cm i bakkant, längd 100 cm.

2. Diagonalt koppelräck Hinder 2 90cm
3. Oxer Hinder 3 80 cm + 90 cm i bakkant, längd 90 cm
4. Koppelräck Hinder 4 100 cm.

Om hästen är av D-ponnymått skall alla mått sänkas/minskas 10 cm. För att få räknas som D-ponny i hoppningsmomentet krävs uppvisning av godkänt mätintyg, se Svenska Ridsportförbundets Mätreglemente för ponny.

Utrustning, ryttare/häst

Ryttare skall bära hjälm.

Hästen skall ha väl anpassad utrustning lämpad för hoppning. Godkända skydd får användas på benen. Benlindor ej tillåtna.

Bedömning

Domaren kan anvisa ytterligare språng. Om en häst konsekvent hoppar i en viss galopp bör domare ge anvisning om att hästen skall hoppa även i den andra galoppen. Domaren betygsätter hästens teknik och förmåga samt temperament/ridbarhet och allmänt intryck. Domarsekreterare skall anteckna antal språng

Hinderavstånd

Hinderavstånden ska ses som en hjälp och inte ett krav. Avstånden bör justeras efter framhoppningen är klar. Bedömningen ska inte påverkas av avstånden. Domaren ska få ta del av mätresultat innan bedömningen startar för att kunna avgöra rimligt hinderavstånd. Ryttaren bör frågas efter önskat avstånd innan framhoppningen startar. Domaren bör justera hinderavstånden under framhoppningens gång.

Hinder 1A-1B: 9,50 - 10,20 m

Hinder 3-4: 19 – 21,5 m

Anvisning bedömning

Bedömningarna sker enligt 10-gradig skala av godkänd hoppdomare.

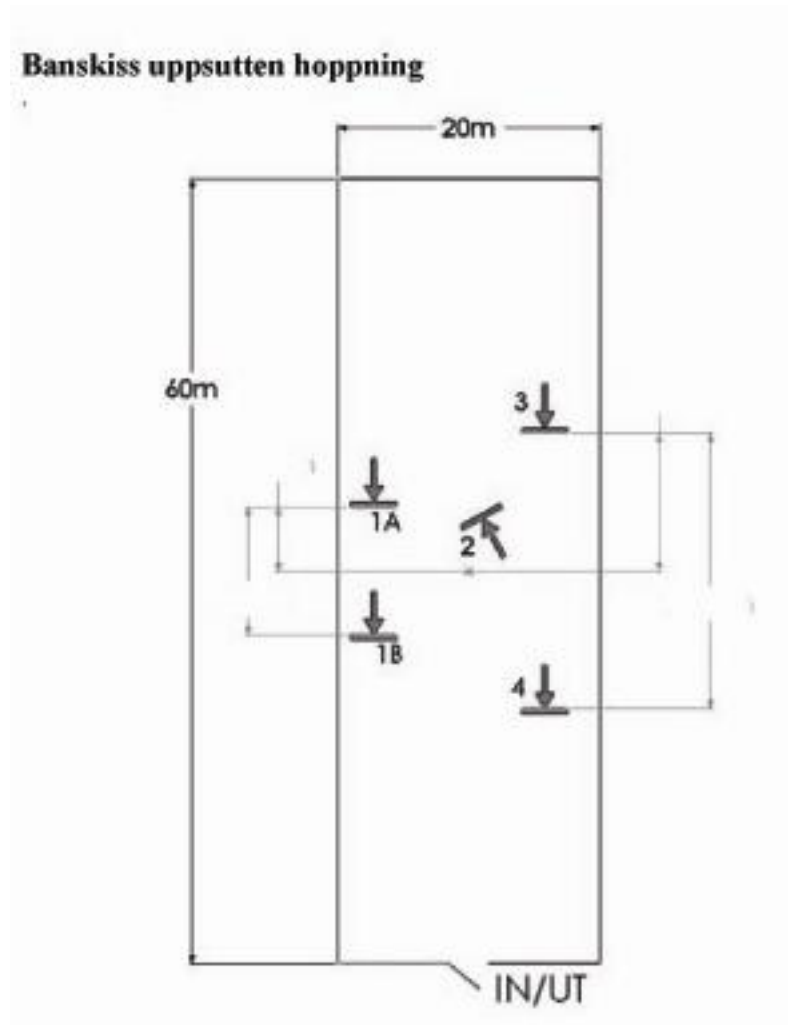
Följande moment skall bedömas:

UP1. Teknik och förmåga

UP2. Temperament/ridbarhet

UP3. Allmänt intryck

7.5.8 Banskiss hinder

7.5.9 Den tiogradiga skalan

Den tiogradiga skalan skall anpassas efter rasens förmåga.

- 10 Utmärkt
- 9 Mycket bra
- 8 Bra
- 7 Ganska bra/För rasen normalt
- 6 Godkänd
- 5 Med tvekan godkänd
- 4 Ej fullt godkänd
- 3 Ganska dåligt
- 2 Dåligt
- 1 Mycket dåligt
- Ej genomfört

7.5.10 Bedömningsprotokollsblanketter

Bedömningsprotokollsblanketter för veterinärkontroll samt de olika prestationsproven återfinns som separat bilaga till detta dokument.

7.6 ÖVRIGT

7.6.1 Jäv, överklagan och protest

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer.

Domare får ej bedöma häst där:

- domaren under de närmast föregående tre månaderna regelbundet instruerat eller har ridit hästen, som regelbundet räknas en-flera gånger per vecka
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit hästens ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder
- domaren är/varit anställd till den som äger hästen/hästarna under de tre senaste månaderna
- domare eller nära anhörig till denne får ej delta genom att rida eller visa häst i aktuell bedömning

Då flera jävsförhållanden kan förväntas skall aktuell domare bytas ut.

Det som sägs om domare gäller i tillämpliga delar även aspirant, bedömningsledare, överdomare och domarsekreterare.

Domaren är själv skyldig att upplysa om att jäv föreligger.

Protest

Protest mot domarens subjektiva betygsättning av de olika momenten kan aldrig upptas till prövning.

Rätt att lämna protest har, ägare till häst, visare, medhjälpare, ryttare eller målsman för minderårig ryttare. Protest måste lämnas skriftligt och ska åtföljas av 100 kronor. Pengarna återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande. Protest ställs till arrangören och lämnas till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser:

- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande slutresultat eller rangering senast 30 min efter bedömningsdagens slut

Har omständigheter vid bedömningen gjort det är omöjligt att lämna en protest inom ovan angiven tid, kan den sändas till styrelsens kontaktperson senast fem dagar efter bedömningen.

Styrelsen ska snarast, efter utredning på platsen genomförts, meddela domslut. Utslag ska lämnas skriftligt. Detta beslut kan ej överklagas.

Överklagan

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår. Överklagan sker skriftligt till SMHF:s styrelse. Överklagan skall göras inom tre veckor från det att klaganden fått ta del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som begärs och de omständigheter vilka åberopas till stöd för begäran om ändring.

7.6.2 Målsättning

Målsättningen med denna kvalitetsbedömning är

- Utvärdering av föräldradjuren
- Utbildningsmål för den unga hästen
- Instrument vid marknadsföring av Morganhästen

8 BILAGA 1

AVELSFÖRENINGEN FÖR SPECIALHÄSTRASER

BEDÖMNINGSPROTOKOLL

REVIDERADE 2016-08-01

Bedömningsprotokollsblanketterna kan hämtas i pdf-format från ASHR:s hemsida med följande länk:

<http://www.ashr.se/index.php/bedoemningar/reglementen>

Respektive blankett är giltig för de raser där rasföreningens logga finns med överst till höger på blanketten.

Svenska Morganhästföreningen

<http://www.morganhorse.se>

EXTERIÖRBEDÖMNINGSPROTOKOLL

för Avelsvärdering och Kvalitetsbedömning

Datum och plats:

Visningsnr	Namn	Regnr
Ägare		
Mankhöjd	Bröstomfång	Skenbensomfång
☐ Identitetskontroll pass	☐ Identitetskontroll Chip	☐ Avelsvärdering hingst

Bedömningsgrupp	Omdöme	Betyg
Typ		
Huvud, hals, bål och kors		
Extremiteter		
Skritt		
Trav		
☐ Avelsvärdering sto ☐ Godkänt Rid- eller körprov ☐ Godkänd avkomma	Totalbetyg	
	Snittpoäng (totalbetyg/5)	

Beslut avelsvärdeklass

B A AB ELIT

Beslut Diplom

JA NEJ

Domare/Premieringsföretare

KÖRPROVSPROTOKOLL

för Bruksprov och Kvalitetsbedömning

Datum och plats:

Visningsnr	Namn	Regnr
Ägare		
Bruksprov ☐		Kvalitetsbedömning ☐

Bedömningsgrupp	Omdöme	Betyg
K1. Anspänning och frånspänning (en medhjälpare skall anlitas).		
K2. Igångsättning samt dragteknik och dragvilja.		
K3. Halter.		
K4. Utvecklingsförmåga.		
K5. Temperament, samarbetsvilja och lydnad.		
		Totalbetyg
		Snittpoäng (totalbetyg/5)

Domare/Premieringsföretare

LÖSHOPPNINGS PROTOKOLL

för Bruksprov och Kvalitetsbedömning

Datum och plats:

Visningsnr	Namn	Regnr
Ägare		
Bruksprov ☐		Kvalitetsbedömning ☐

Teknik och förmåga	Förtjänster	Brister	Anteckningar och omdöme
Kapacitet	☐ Stor	☐ Svag	
Rytm	☐ God	☐ Dålig	
Balans	☐ God	☐ Dålig	
Taxering	☐ Säker	☐ Osäker	
Framåtbjudning, hoppvilja	☐ God	☐ Svag	
Ryggverkan	☐ God	☐ Dålig	
Benteknik fram	☐ God	☐ Dålig	
Benteknik bak	☐ God	☐ Dålig	
Reaktionsförmåga	☐ Snabb	☐ Långsam	
Rättar sig	☐ Bra	☐ Dåligt	
Spänst	☐ God	☐ Dålig	
Övrigt			
			Betyg, LHT:

Temperament och allmänt intryck	Förtjänster	Brister	Visarens inverkan på provet	
Uppmärksamhet	☐ God	☐ Dålig		☐ Väl gynnat
Samarbetsvilja	☐ God	☐ Svårpåverkbar		☐ Tillfredsställande
Förtroende	☐ Gott	☐ Misstänksam		☐ Negativ
Sinnelag	☐ Orädd	☐ Ängslig		
	☐ Sansad	☐ Hetsig		
	☐ Energisk	☐ Loj		
Spänning	☐ Avspänd	☐ Spänd		
Övrigt				
				Betyg, LHA:
			Snittpoäng (LHTx2+LHA)/3:	

Domare/Premieringsföretare

UPPSUTTEN HOPPNING

Protokoll för Kvalitetsbedömning

Datum och plats:

Visningsnr	Namn	Regnr
Ägare		

UP1: Teknik och förmåga	Förtjänster	Brister	UP3: Allmänt intryck
Kapacitet	☐ Stor	☐ Svag	
Rytm	☐ God	☐ Dålig	
Balans	☐ God	☐ Dålig	
Taxering	☐ Säker	☐ Osäker	
Framåtbjudning, hoppvilja	☐ God	☐ Svag	
Ryggverkan	☐ God	☐ Dålig	
Benteknik fram	☐ God	☐ Dålig	
Benteknik bak	☐ God	☐ Dålig	
Reaktionsförmåga	☐ Snabb	☐ Långsam	
Rättar sig	☐ Bra	☐ Dåligt	
Spänst	☐ God	☐ Dålig	
Övrigt			
Betyg:			

UP2: Temperament och ridbarhet	Förtjänster	Brister	Visarens inverkan på provet	
Uppmärksamhet	☐ God	☐ Dålig		☐ Väl gynnat
Samarbetsvilja	☐ God	☐ Svårpåverkbar		☐ Tillfredsställande
Förtroende	☐ Gott	☐ Misstänksam		☐ Negativ
Sinnelag	☐ Orädd	☐ Ängslig		
	☐ Sansad	☐ Hetsig		
Spänning	☐ Energisk	☐ Loj		
	☐ Avspänd	☐ Spänd		
Betyg:				
Totalpoäng:				

Domare/Premieringsföretare

GÅNGARTSPROVSPROTOKOLL för Bruksprov och Kvalitetsbedömning

Datum och plats:

Visningsnr.	Namn	Regnr.
Ägare		
Bruksprov ☐		Kvalitetsbedömning ☐

	Mekanik	Förtjänster	Brister	Betyg	
Skritt	Takt	☐ Ren/taktmässig	☐ Oren/överilad		
	Naturlig lösgjordhet	☐ Rörlig/avspänd	☐ Låst/spänd		
	Energi	☐ Energisk/god bakbensaktivitet	☐ Oengagerad/markbunden		
	Steglängd	☐ Vägvinande	☐ Kort		
	Övrigt				
Trav	Takt	☐ Ren/taktmässig	☐ Oren/överilad		
	Naturlig lösgjordhet	☐ Rörlig/avspänd	☐ Låst/spänd		
	Energi	☐ Energisk/god bakbensaktivitet ☐ Vägvinande	☐ Oengagerad ☐ Markbunden		
	Steglängd	☐ Spänstig/god bogfrihet	☐ Kort		
	Elasticitet	☐ God	☐ Mindre god		
	Balans/bärlighet	☐ Välbalanserad/bärlig	☐ Obalanserad/i framvikt		
	Övrigt				
Galopp	Takt	☐ Ren/taktmässig	☐ Oren/överilad		
	Naturlig lösgjordhet	☐ Rörlig/avspänd	☐ Låst/spänd		
	Energi	☐ Energisk/god bakbensaktivitet ☐ Vägvinande	☐ Oengagerad ☐ Markbunden		
	Steglängd	☐ Spänstig/luftig	☐ Kort		
	Elasticitet	☐ God	☐ Mindre god		
	Balans/bärlighet	☐ Välbalanserad/bärlig	☐ Obalanserad/i framvikt		
	Övrigt				
Allmänt intryck och ridbarhet		Bra	Normal	Mindre god	
	Framåtbjudning				
	Samarbetsvilja/harmoni				
	Utvecklingsbarhet (lämplighet som dressyrhäst)				
	Ryttarens inverkan				
	Övrigt				
			Totalbetyg		
			Snittpoäng (totalbetyg/4)		

Domare/Premieringsförättare

VETERINÄRPROTOKOLL för ASHR

Datum och plats:

Visningsnr	Namn	Regnr
Ägare		
Mått	Mankhöjd _____	Bröstmått _____ Skena _____

Hästuppsättningen

Identitet OK

Eventuella signalements avvikelser _____

Hälsotillstånd _____

Röntgen avseende _____

Annan veterinärundersökning _____

Temperament _____

Finnes: CEM-test

Veterinär